הלכה ברורה. במעמים שלא יהא בה מחלוקת: ג' עבירות. בשבת ישפוטו בתחיר יורו ובליליה בכסף יקסמו: ג' פורעניות. שלא תתרם, עיין תהיה, ולבסוף יער: ויועיל בכאפלה. לך עיר הלדת לשרות בה שכיבה: מי כמני יהירי. ישראל מתייהרים בעבורית ובמלבושי יהירות כפרשיים תורה אור הללו: כמני ממגושי. יכולו מסיחים ומדיחים המקיחים לותנו: פגיך. סם גסי הרוח שמגדלין עלמן לשון יפגה מלך (מיכה ה) ותש"כ ותסירה כל בדיליך הלו לותם המבדילים שוכל ישראל מן הקב"ה בשקריסם ובפחזותם: כמני דייני. רשעיסיה מישראל שמקין דין: כמני. מעל ישראל: גזירפני. עוגבי שוכרי עובדי כוכבים: שנעשו מקל לחזיסם. לשמיהן טוענין יד וסויין להן לחוק לומר "לא תהיה שלית ולחזיק לת פלוני לב"ד לא לא תדבה שכל", ולחר פסק דין "לא תדבו ליכם למקלו": שבע מושלים. 'מקל לגרופין' של מושלים היו דייים רשעים, שם"ת שבמשפחותם לסם למקל ולמגרוף, שעל ידיסם היו מעמידין לותן ומחפין עליהם ושוטין שניגרון לדבריסם: לדייני דור. שבשבמתה לותן ת"ח מעמידין דייני דור לדון לת כל הבא והרבה דינין שחין מלכיס בהן ומטין לותן: כפיכם נגואלו דם אלו הדיינין. שבפיהן פשוטין לקבל שוחד ומטין לת הדין וטוטלין ממון מן הבעלים שלא כדין ונוטלו לשבגדו והרי הוא כגוטל בשמתו: סופרי דייניך. שבוחבין שטרות של רמיה: עורכי הדיינין. מלמדין לת בעלי דינין לטעון: פמו. מכלל דעד השמת לת: וכח לחתן המשפט. שבגגד הלב שהיא גדול ממנו וקודם למשה בגליית שכינה על סיהר בכתיב (שמות ו ג) הבגלה בגליתי לל בית לחניך וגמרה לו בגוחה של מלכים שבחוכה (ויקהל ל) עד וימרו בי ואעפ"כ לת נתקבת בו בזחת: כני בשכר. שם מקום: כילה מהו. לגחוחה בשבת: כשומם. סימלון שגדל על ההגה מקו בכרמית; ילק הוא וכלחים בכרם לת לוין הוא ואיטו כלחים בכרם: ולימנה לסו. לל היתר בה: כדרמי בר יחזקאל. כרך עליה חוט לו מזיחה: ומצני לפי שמינן כני פורס. ומקולי מפי: עירבוכא. כלחים: וקיל"ל. בגרכות בפרק כיצד גבי טרלה וה"ה לכלחים שלא היה מגוה התוליה בסרן ולימה טוהגת מן התורה* לגת בסרן: יפיב פרוסה לחינוק נכרי. קסברס מג בחון לחתן שרי ומיהו כל כמה דלחפשר מבני שלא יגמדו להקל: ולא ישמח בלבו" זכה לחשן המשפט על לבו: שלחו ליה בני בשכר ללוי: כילה מהו, כשותא בכרמא מהו, מת בי"ט מהו? חראויל נח נפשיה דלוי, חמר שמואל לרב מנשיא חי חבימת שלח להו, שלח להו כדרמי בר יחזקאל: לפי שאינן בני כילה ולא מצינו לה צד היתר, ולישלח להו כדרמי בר יחזקאל: לפי שאינן בני תורה בשותא בכרמא-עירבובא, ולישלח להו כדר"ט דתניא *בישות-ר' טרפון אומר אין בלאים בכרם וחכמים אומרים כלאים בכרם וקי"ל *כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחו"ל לפי שאינן בני תורה לכריו רב-האי מאן דבעי למיזרע כשותא בכרמא ליזרע *רב עמרם חסידא מגיד עיליה רב משרשיא יהיב ליה פרוטה לתינוק נכרי וזרע ליה, ולימן ליה לתינוק ישראל: אתי למיסרך, ולימן ליה לגדול נכרי: אתי לאיחלופי בישראל מת-שלח להו "מת לא יתעסקו ביה-לא יהודאין ולא ארמאין, לא ביום טוב ראשון ולא ביום טוב שני" אינו והאמר רבי יהודה בר שילת אמר רבי אסי: עובדא הוה בבני כנישתא דמעון ביום טוב הסמוך לשבת ולא

הלכה ברורה ומשנה ברורה במקום אחר:

תניא רבי יוסי בן אלישע אומר אם ראית דור שצרות רבות באות עליו צא ובדוק בדייני ישראל *שכל פורענות שבאה לעולם לא באה אלא בשביל דייני ישראל שנאמר °שמעו נא זאת ראשי בית יעקב וקציני בית ישראל המתעבים משפט ואת כל הישרה יעקשו. °בונה ציון בדמים וירושלים בעולה ראשיה בשוחד-ישפוטו וכהניה במחיר יורו ונביאיה בכסף יקסמו ועל ה' ישענו וגו' *רשעים הן אלא שתלו בטחונם במי שאמר "והיה העולם" לפיכך מביא הקב"ה עליהן ג' פורעניות כנגד ג' עבירות שבידם שנאמר °לכן בגללכם ציון שדה תחרש וירושלים עיין תהיה והר הבית לבמות *יער", ואין הקב"ה משרה שכינתו על ישראל עד שיכלו שופטים ושוטרים רעים מישראל שנאמר °ואשיבה ידי עליך ואצרוף כבור סיגיך ואסירה כל בדיליך ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועציך כבתחלה ונו' *אמר עולא °אין *ירושלים נפרדה אלא בצדקה שנאמר °ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה" אמר רב פפא אי בטלי ידידי בטלי אמגושי אי בטלי דייני בטלי *גזירפתי אי בטלי ידידי בטלי אמגושי דכתיב "ואצרוף כבור סיגיך" בטלי דייני בטלי גזירפתי דכתיב °הסיר ה' משפטיך פנה אויבך" אמר רבי מלאי משום ר"א בר' שמעון מ"ד °שבר ה' מטה רשעים שבט מושלים": שבר ה' מטה רשעים אלו הדיינין שנעשו מקל לחזניהם שבט מושלים אלו ת"ח שבמשפחות הדיינין, מר זוטרא אמר אלו תלמידי חכמים שמלמדים הלכות ציבור לדייני בור אמר ר"א בן מלאי משום ר"ל מאי דכתיב °כי כפיכם נגואלו בדם, ואצבעותיכם בעון, שפתותיכם דברו שקר לשונכם עולה תהגה": כי כפיכם נגואלו בדם אלו הדיינין, ואצבעותיכם בעון אלו סופרי הדיינין שפתותיכם דברו שקר אלו עורכי הדיינין לשונכם עולה תהגה אלו בעלי דינין ואמר רבי מלאי משום ר' יצחק מגדלאה מיום שפירש יוסף מאחיו לא טעם טעם יין °ולקדקד גזיר אחיו" ר' יוסי בר' חנינא אמר אף הן לא טעמו טעם יין דכתיב °וישתו וישכרו עמו" מכלל דעד האידנא לא (הוה שיכרות) ואידך שיכרות הוא דלא הוה שתיה אמר מיתא הוה ואמר רבי מלאי בשכר °יראך מהו כשלא בשכר °יראך מהו כשלא בשכר ללוי: כילה מהו, כשותא בכרמא מהו, מת בי"ט מהו? חראויל נח נפשיה דלוי, חמר שמואל לרב מנשיא חי חבימת שלח להו, שלח להו כדרמי בר יחזקאל: לפי שאינן בני כילה ולא מצינו לה צד היתר, ולישלח להו כדרמי בר יחזקאל: לפי שאינן בני תורה בשותא בכרמא-עירבובא, ולישלח להו כדר"ט דתניא *בישות-ר' טרפון אומר אין בלאים בכרם וחכמים אומרים כלאים בכרם וקי"ל *כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחו"ל לפי שאינן בני תורה לכריו רב-האי מאן דבעי למיזרע כשותא בכרמא ליזרע *רב עמרם חסידא מגיד עיליה רב משרשיא יהיב ליה פרוטה לתינוק נכרי וזרע ליה, ולימן ליה לתינוק ישראל: אתי למיסרך, ולימן ליה לגדול נכרי: אתי לאיחלופי בישראל מת-שלח להו "מת לא יתעסקו ביה-לא יהודאין ולא ארמאין, לא ביום טוב ראשון ולא ביום טוב שני" אינו והאמר רבי יהודה בר שילת אמר רבי אסי: עובדא הוה בבני כנישתא דמעון ביום טוב הסמוך לשבת ולא

ולישלח לסו כר"ט. הת לת פריך ליפלח להו כר' יהויה דלמר לימו מייב עד שיזרע תמה ושטורה וחרגן במפולת יד דממת הס לת שתלו כשותת בכרמת מהו לתת כיצד שמשה כדין ליסור כלחים ג' מיגים כתחד ושוד שמת לת ס"ל כר' יהויה ותש"ל דקי"ל כר' יהויה בספ"ק דקדושין (דף לט:) ח"ל לת להריסו [לת] ק"ל כר' יהויה ותמר גמי גהרכות פרק מי שמתו (דף כב:) גהוג עלמת כתלת סבי כר' לילעי ברהויה הגז כרכי יהויה בכלחים כר' יהודה בן בתירא דבדבי תורה מיסו י"ל שלת בדבדי תורה ותפ"ה פליגי עליה לתורלי מוכח בשמעתת דהתם וקלמר גמי כרבי לילעי ברהויה הגז דלמר לימו טהג לתת בתרן ותפ"ה לתריגן בתולין בשילי פ' הזרוע (דף קלב:) לתר רב חסדת דלת מפריס מתניתת ליהי בשמעתת דה' לילי ישראל ולתמר גמי דרבת קגים לשמת ולפילו רב נחמן גופיה דלמר גהוג עלמת כתלת סבי לתר תתם דקגים גלימת ות"ת גהי דלת ס"ל כר' יהויה מ"מ ליפלח להו כרבי יהויה דכל המיקל בתרן הלכה כמותו בחו"ל וי"ל דלת שיך למימר הכי לתת בתון של תיסור דהמתירו תוסבו תין היתר בתרן הלכה כמותו בחו"ל לבל בדבר שליטו תלו לתת בזריעה תמה ושטורה ותרגן במפולת יד בהת לת לתר

הלכה כמותו בחו"ל. מ"ר:

רב עמרם חסידא מגיד עלה דב מסרשיה יהיב ליה פרוטה לנכרי כו'. קשיא לי לתולי הת לתריגן לעיל דהלכה כר"ט דמיקל בחו"ל ולריך לומר דבתקומס לת היו בני תורה: וליתן ליה לתינוק ישראל. תומר רבי שקבלה הות בידיו שזה המקבה רב לתת בר יעקב וסיגו דלמר הת לתמר בעידובין בשילי בכל מערבין (דף מ: ושם) גבי ברכת זמן על הכוס ביום"כ דמפרש התם דלת לפסר דהיכי ליעביד כו' ליתביה לתינוק לית הלכתת כרב לתת בר יעקב דתימת לתי למיסרך ולת מיגו בתקום לתר דתים ליה לרב לתת הלי סבירת ו"מ דהוה הוות דפ' בתרת דמהה (דף מז:) לתתקון בימתת דתמניו מקום שנהגו ולת תיישיגן למרך בתה במקום טורך ולת סהירת דמלי שנת דקיקיע טפי רב לתת בר יעקב מכל שלר תמולי דהתם ועל סהיה דהתם תומר ר"ת שמותר ליתן לתינוק לפתות כוס של ברכה כי מיקלע מילה ביום"כ ולת תיישיגן דילמת לתי למיסרך כיון שלין זה מנהג [בקבוס] ולת דמי לכוס ביום"כ דלי הוו יהבי ליה לתי למיסרך לת כשיהיה גדול כיון שעושין מנהג לעתום בכל שנה ושנה ביום"כ:

ע"ת

רבינו חננאל

ותזהרי פת ראשונה הבא חוא מפורש בפסחים בפרק פ"א: וזה שהשיב רב מנשיא לבני בי בשכר על הכילה ועל הבשות בכרם ועל הפת ביו"ט טולן לאיסור לפי שאינן בני תורה. ם ה א שמעינן שאפילו דברים המותרים כגון אלו וכדומה להן המסורין לעם הארץ אין אדם רשאי להורות להן להיתר אלא יחמיר עליהן

[יבמות סג. ע"ש ע"ב מ"ם]

[יומא מ:]

מכתדרין לת. [ע"ל ישראל פ"ק כלמ"ם וכטור וע"ש מ"ם על סגליון מכתדרין לת.]

[גיל' מעיכון ערך גז ז' גאון דמאטי פ' סכיסי ושופלי הסכיס וכעיך יסיר גרס גזירפתי פי' לסמים]

מגדף: סגדף על ראשו

[תוספ' סוף פרק ב דכלים]